

QO'ZIL OZBEKISTAN

№ 193 (1688)

Dysanba 18 nci Avqust 1930 nci - 1617

№ 193 (1688)

Tanlik zoraj maqda

Amrqaqda avqat narxlar ketarildi.

Avstraliya kancylar va Jonan tamakicilari in is haq azajdrlyd.

Ferrada issizlar bilan politisjo arasyda urus.

NEV-JYRK, 15 avqust. Qurqachlyk va ek nlarin halak bolish savaoli avqat narxlar ketarili tritikilik qylnlasa baslad. Balz bir qonavi va qarab statlarda avqat suvyn azlyk savaoli ti elati pjdada bold.

NEV-JORK, 15 avqust. tordnyn afamobil zavodda va basqa isxanalarda islar qajlidan baslanqan bolsa ham Detroidda 200 mih issiz bar.

General Motors kompaniya is haqyn 15 preant azajdrlyd. Jajqda 5 min ischi is taslaqan Fijor zavodda ham is haqyn azajdrlyd.

LONDON, 16 avqust. Ijorksr (angilija) da bolgan kancilar federatsiasinin kenerensijasi nykymatdan sajlav aldda va da qylnqan 7 saatlyk is, kyninin amalga asrylyshyn talab qld. Kenerensijada hazir bolgan kuk hykymatni mudafaa qlysa qarar tanqyd qld. Sundaj bolsa ham kenerensija qararny bir aqazdan qasul qld.

LONDON, 16 avqust. Avstraliya birlashma hakamlar sode. Avtraliya kancylaridan isleriga qarab haq ala turqanlarny is haqlaryn 12 jarym preant va vaqytla ishturqanlarny is haqlarlnshir kynda 6 pens (pens jarym tejin) kamajlrlyk qarar eqard. Sundaj qly mamlakatnin hamda qajda

Kancylarny is haqlar shmalat on va Jani eelsyn qanyida bolgan doraqaga jetkilazak Bunda esa jayda ischilar bilan isxana egalari arasyda kyrs bolyn is haqy anco azajdrly qan edi.

AFENA, 16 avqust. Kovola dam tamaki fankicilari va Ma kedonijada Drama ekrygi (Jumanstan) tamakicilarnin ittifaq is haqyn azajdrly maqsada ellon lokaut ilan qld. Tamakici ischilar lokaolga is taslaq bilan qavay berdi.

PARBZ, 17 avqust. Jumanite nny xabariga qaraganda Italiyanyn shmaldaq Terrada issizlar polisa idarsyn qolga als Italiya qandamlar bilan urus baslad. Urus natijasida polisa baslyq va bir talaj kisi old.

BERLIN, 15 avqust. Kommunist partiyas mamlakatnin ham ma qajda Brining diktatorlyk hykymati tamandam amalga qojlqan lani salyqlarqa qarsh ken kampaniyan davam qlydr. Deskvadamehnatkashlarinin ammayv mchisi bolva, salyq tolamaslik toqrusda qarar cy qarald. Penensburg mehntkashlari bilan Lejin kima zavodlaryn ischilari ham sundaj qarar qasul qld.

SSSR Amrqaqlar ycy en katta bazardr

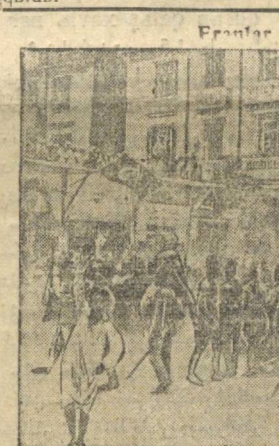
NEV-JORK, 15 avqust. SSSR dan qajqan katta Amrqaq termeri kempell matnat arqaly Amrqaq savda-sanaat dajralaryga muraqat qld. Su muraqatda u qlyasady tanlikni jeni ycyin qora bazardan fajdalansh fakil qld.

Agar Amrqaqda sundaj qilmasalr deildi u, buny basqa mamlakatlar qld. Kempell, SSSR Amrqaq malary ycyin jeryda bironair katta bazar ekonini ta kildirdi. SSSR dagi industrila va kolxozlaryn planlaryn bazarlysh toqrusda gapirib kelib, kempell, SSSR nny qlyasady programmay shyahsiz bazarlysh deildi.

Namynali mayna traktor stansasy

MASKOV, 15 avqust. VKP(n) markazomiy sev'cenko mayna traktor stansasyny is toqrusda qarar eqard. Su qararda qajdaqlar korsekilgan: Sev'cenko stansasy mayna-traktor stansasyny, qlyaq xoqalyqyn sosializm asasyda qajladan qurus va ketaridagi kyyl dastak silatidagi yemini tola eqardir. Stansa dajqan xoqalyqlaryn kopol yymylyshyyni ujudstuvus bold, rajunyn qlyaq xoqalyqyn texnikany juqaryraq doraqasiga ketardi va uny maldarlyqyn qarsh iki baravar artirdi.

Stansa isidagi katta kemilik ammayv ishin n-hajatta zailigidir. Markazomiy ralon va ekryg chmaat va xoqalyq tashtlatlaryga, mazkyr kemiliklarni bitirish va rajondaq jutyqlaryn taqyn ham ququrlysh ycyin bir qatar caralar kenshi tekli qld.

Parlamentni targatish natijasida hatta bazi qajlarda qanly qozqlar toila oldi.

RISIMDA: Hykymat eskarilari qozqalancylarny holdajldir.

ŞORALAR MƏMLƏKƏTİDƏ

Germaniya kan ischilari jani partiyas keldi

XARKOV, 15 avqust. Donbasda isly ycyin Germaniya kan ischilarnin 487 kishidan baarat jani partiyas keldi. Kan ischilari profilnyniga, Komintering hamda VKP(n) markazomiyga juvargan telegramda, ezlarinin SSSR da sosializm qurush saq jaydam beris va Donbasda saq jayly planyn ycyin jald bazarlysh intilisi bilan ruhlanqanlaryn bildirildi.

Industriylar shanbalklari

XARKOV, 15 avqust. Xarkov kemsemel Industriylar kiny arafosida, 2.000 kemsemelni Traktorstrojda iki ay islasqa safararlik qlysa kynini Traktorstroj fad qlysa islasni tekli qld. Sosial shanbalknin birinci kynda traktorstrojda lardam ycyin 600 kemsemel keldi. Tertinci kynda shanbalkko qatnashuv kemsemel-min jarymdan asq edi.

Carqojda va Farqanada paxta fabrikalary salnady

MASKOV, 15 avqust. Paxtany xaly qlyda oltyn qalysh kamajlrlysh ycyin mexnat mudafaa qorash, mynin paxta rajonlaryda paxta fabrikalary bna qlysa kyryshyni zaryr tapdi. Linterden va tazalanqan elyk paxtadan kerpallorqa, capanlarqa ketuturqan paxta eqarys ycyin Farqanada va Carqojda har qajda 50 maynal fabrikalar salnash kerak. Bu fabrikalarny

Berlinde birinci avqust kyni

Berlin preitirijati birinci avqust kynini sotsial fasistlarqa ham sotsial qarshlyk olan deluv sharlary asyda, Venterfeld ploqatida mujterly ischilar shoralar shoralyga tamok ekanliklarni nildiris namajsh qylidlar.

SURATDA: Ag-nigr zavodnyn ischilari namajshda

Ingliz hava flotynyn manevrlari

LONDON, 15 avqust. Matnat, Britaniya hava kycilornin Kranvel ystlagi manevrlarni jarylad. Bu orun qajly mlystlamlaka den tarz qlyngan. Manevrlardan ken harnli targat ycyin fajdalanadlar.

Dejli uorker manevrlar toqrusda jazy, qajdaq sa

Germaniya ischilari kompartiyaga kirajaty

BERLIN, 16 avqust. Partiyaga azalar alus va sajlav alda tasvaytashq mablaq toplaq ala qaly bolgan Germaniya kompartiyasyn sajlav alda kampaniassa mamlakatnin hamda qajda cyda muvallaqat bolma oia turubti. Iyl aly icida faqat bir Saksoniyada bir mince ischi kirdi. Polisa kommunistlarny sajlav alda tasvaytashq tosqun oltashq turad.

Berlinde, kommunist plakatlarly japyrtish jyrqan 9-to isch qolga alnd.

Diurnaurda bolgan naldija sajlavda kompartiya 680 ta, sotsial-demokratlar 598 ta tavus aldi.

BERLIN, 16 avqust. Sosial demokrat tashtlatlarnyn Gamburgda (Germaniya) bolgan kejnigi delegatlar jutylyshda, sajlav kampaniassa mas'alolari muhakema qlynd. Braq, na daldadi va na muzakarovatda cyq qanbiden bir natq, fasistlar bilan kyrs zaryrlyq haqda hec bir sez ojtmodlar. Emma kompartiya bilan kyrs mas'elasiga jeterlik ahmijot berildi.

Rojhatda ischilar delegatlar joqlyqdan naraz qalqan sotsial demokrat ischilarny azalari, sajlav alda kampaniassa kompartiya rojhatyn quvallaqatlyrn bildirildi.

Ozbekistan kolxozlari Maskovda

Kolxozsentri, kolxozchalar qajetlik dyqqat qlymady

MASKOV, 16 avqust. Maskovga kelib, aldnq rajonlardaq kolxozchalar qurush bilan tansang Ozbekistan kolxozchalar delegatsiyasiga, kolxozsentri jeterlik ahmijot bermadi. Kolxozsentri, delegatsiyasiga jaydam ycyin elinin kishilarni agratyn berindir. Shuny ycyin, Sotsialisticki zemledelij qajitinin bdrasde zemledelijga jaydam azidom maxsus tedacratba delegatsiyaga isd jaydam kersatish va delegatsiyan bytyn islar bilan tansadish ycyin kolxozsentridan mas'yl xizmatcyalar beiglagni soradi. Gazla idarsa, toqumachilar sajuzynyn markazil qomulastashga muraqat qlysa, Maskovga kelgan ozbek kolxozchalaryn, felik jaydam mas'alalarni muhakema qlysa va toqumachily karxanalar qlysa kolxozlar ortasyda avaysta alaqe ujudstus ycyin iste fada qlysaq kenash berdi.

Kartishka tajjarlas

MASKOV, 15 avqust. SSSR xaly komisarligida, kartishka tajjarlas mas'alalari boynqa gymhyjot, ylka va olast xizmatcyalaryn hamda meva-sazavat sajuzs matlalat kopiratsiyas vakillornin kenashi bolba etdi. Kenash 6.300 tonnadan baarat kartishka tajjarlas plan qasul qlynd.

Biz kolxozoga jardam berdik, siziz?

TASKONT (ozs'yamizdan) Tajaron nazarek qestiq kemsemellari oz jayqlarida bolgan juqarqon va qylysh kolxozlaryga cyqsa 3 hektarga jayqan paxtalarny capsa beridlar.

Kolxozchalar nazarek jacejkasinin bu 40 ta kemsemellariqa qajal boldlar.

Qans basqa kemsemel jacejkalari nima qylajatlary eken?

Ozbekistan jer ishlari xalq komissarligi natoqyr harakat qld

Taqrib stansalarlnyn oz bekqostargga berilishiga Ovevod trestli naraz

MASKOV, 16 avqust. Ovevodtrest, Sotsialisticki Zemledelij gazitetasida qojdarqlyk toqrusda stansalarlnyn Ozbeki-gostorgga berish toqrusyda Ozbekistan jer ishlari xaly komissarligi kollegiasinin qarary qajly narazlyk bildiridi. Qojdarqlyk taqrib va ilmi stansalarlnyn gostorgga beris bu toqrusda Ovevodtrestnin Ota Asyja rajon kantors ussu jildan baslay birinci marta qarakei chinsiden bolgan qarakei qojlari sovxozyar tyza baslad. Ovevod trestnin 146 min bas qarakei qojlary bolva kelayak jilda ularny sanany 542170 tga jetykizak. Gostorgnyn fa

Yumyij mayyirij itidaij telim

Balalarny maktalarga juqarsh mayyirijati qanun boynca ata-analarga ham balalarny tarbiya qlyuvus basqa adam va tashtlatlarga tyklnadi.

Ittifaq markaz braqomiy va xaly komissarlari shorasyn qarar

Ittifaq markaz braqomiy va xaly komissarlari shoras yymyij mayyirij itidaij telim toqrusda qarar eqard.

Bu qarar boynca, 1930/31-ncl jildan baslay bytyn ittifaq dajarasyda 8, 9 va 10 jashly balalar ycyin komida terti jillyk baslanqoc maktas kelimegi yymyij mayyirij telim kirgizildi. 1930/31-ncl jilda birinc basqoc maktaslarda oquvus balalar, ne a jashqa kirgan bolalarlaryga qaramadan, an maktaslarni tygajlylari lazam.

1930-31-ncl jildan baslay, 11 jashdan 15 jashqa bolgan balalar ycyin yymyij telim kirgizildi. Ular ycyin oqsh myddati teztilygan iki jillyk va bir jillyk maktalar, qurslar va gymhyler acylady.

1930-31-ncl jildan baslay bytyn sanaat shaharlarida, fabrikasav rajonlarda va isch shaharlarida balalar ycyin jetti jillyk maktas kelimegi yymyij mayyirij telim kirgizilib, an maktaslarni tygajsh mayyirij qly-

Rumanija portyda janqyn

VENA, 15 avqust. Buxaristdan berilgan xabarlarqa qaraganda, Qara denizdagi Galats (Rumanija) portyda janqyn cyqyb, portdaq amaratlarny kop qysm janjandan xarab bolgan. Janqyn zarari 120 million lej (bir lej-altun hasasada bir tujin) hasalanady. Janqyn qasdan ot qojsh natijasida cyq jan bolsa kerak, dev oylajdlar.

Hur kyn 250 kishi oldiriladi

LONDON, 14 avqust. Xstajdan keign xabarlar, kommynizm harakatida shyahli kishilrni eldirish davam qlynganly kersatildi. Xunan vylajatsyn gubernatorly xasban, hur kyn ortaca 250 kishini bayshy kesadi.

Tensiz zorer kynendalik

Maşnacy Zincenko, besta parovozny bironig buzd

XARKOV, 15 avqust. Don temir jollarlnyn "Ilovaskii" stansasyda tensiz zorer kynendalik hadissah haqda xabar berildi. Maşnacy Zincenko besta parovozny bironig buzd.

Zincenko itkti parovozny basqa jol ystiga keclris qojqanda, balarny sundaj kyc bilan jyrqyish juvargan, kil nu parovozlar su jol ystidagi ycto parovozqa toqunush parovozlarny hur besta bironig buzlysa qalqan.

Zincenkony bu harakati temir jol ischilari ortasyda katta narazlyk cyqysqa saaba bold. Temir jol ischilarnin meetingi, Zincenkoga qattiq chaza berishni talab qld. Temir jol ischilarnin bytyn Ukrainia qomulast, gymhyirijot prokurorga muraqat qlysa, Zincenkoga namayna sod tashtil qlyshy soradi.

Şarq məmləkətlərində

Hıcaz bilən angilija ortasyda diplomatiya munasabaty teklenadi

LONDON, 15 avqust. Hıcaz vakili xavsh bavarayn Londonqa kelishi munasabaty bilən, Angliya va Hıcaz ortasydaq diplomatiya munasabatlar tiklenadi, xavsh bava su cymledon, alaga jollarlyn qylyvaylansyqa ajrım dyqqat qylbrshyn kезде tutaman, deidi.

Fajsal germanija bilən muzakere jyrqiza jalyr

BERLIN, 15 avqust. "Kelniş sajtnu" kersatadi, kil braq qalyshy kelish bytyn toqrlar dan jaxshnashyberdi. Bu kelishin bas maqsady — Fajsal bilən Germaniya bankalary av xoqalyq dajralary ortasyda xususy alaga tyzis edi. Bu maqsadga bytyn erilydi, dejarik. Gazitelin ajtlysq, Berlinde Fajsal bilən, braq neit kanlaryn ishtisada Germaniya kapitalnyn qatnashyn toqrusda muzakere qor bolva, bu vatnasuvyn mbydar 12 preant beiglennmaka. Gazitelin mylycelia, Fajsalin Germaniyaga kelisi, uny Germanij sanaatqa qzqylysh yymyij kycjirlysdan tasqar, london muzakeralaryga ham jaxsh ta'sir qlyaq.

Vaidcyalar ozlornin asly bazarlarini kersate baslady

BSTAMBUL, 16 avqust. Qahradan berilgan xabarqa qaraganda, vaidcyalar salyqy talash kampaniassyn raimi ravishda ilan qylyshyn keclitirish turady. Vaid jolybacylar bunday usul bilən kyrs dajqanlarny jer egaloryga bpara pulis bermaslik-

Hindistan ischilari reformistlar vsiliigidən cyqa basladylar

LONDON, 15 avqust. Madarasyda cyqaturqan "Nindu" gazitasinin jazyshqa qaraganda, temir jol kamijetinin ischilari ortasydaq narazlyk kyrcmakda. Temir jol kampaniassy ischilarni is haqyn artkrysh toqrusydaq talabni red qld. Bytyn Hindistan temir jolcylary reformist federatsiassyn sekretary Cilli, zor beris ischilarni, sair qlysqqa eqard. Cynkil ularny talabni qandrysh mas'alasi, gyja, xell temir jol kamijetinin bdrasda keryljatqan, emis cilli ischilar aldyda cyqyb, ulardan spirtil icimlikler icmashtikni, yj kilymlarni kilyshni va milliy qonqra kersatken loidan baryshyn blymas qlydy.

Braq, "Assosiejted press of indijany" xabaryga qaraganda, temir jolcylar oz talablarini b-

gand bilən myzakalar

LONDON, 16 avqust. Bomajdan berilgan xabarlarqa qaraganda, Ongilija hykymati bilən milliteler arasyda vasytacylyq qyla turqan Hind literallardan Sapro va Cakar, Gand va milli qonqras vakillari bilən muzakarayn tygajlydler. Cakar Hind qral na biga tapshyry ycyin Ganddan xat aldy. Myzakalar taqyn baslanacyqyn kytadlar.

Felastinda yymyij is taslaqca qaqyryş

LONDON, 16 avqust. Felastindan berilgan xabarqa qaraganda, oraa braqomiy (milli burqumajya tashtlat) hykymatdarlarny sehncylarqa jumsaq muamala qlyshy va 1929-ncl jyldaq qozaladan kejn aravlar toqrusyda qattiq chaza amalga qylysaq narazlyk qlysa braq aravlarini 22-ncl avqustda yymyij is taslaqca qaqyrydy.

Hindilar bilən musulmanlar tuqunyşy

LONDON, 15 avqust. Bomajdan alynqan xabarqa qaraganda, sykkyr rajonlarda braq toqunyshlar (dinli zaminda) davam qylajaty. Bu toqunysh quraly urus tysidi. Bortoluk jansdaq qyqlalarny 20-tasi bytyly joo qylyngan. Hindi va musulman qy-qyn basdyryş ycyin Sykkyr ekrygidan qosun juvady.

ga alba barysdan qorqub kampaniyan keclitiradi

Bunda basqa vaidcyalarny bundaj haraktden ularny ingiliz dostlary saqlas turady. Vaidnyn or qatar jolybacylar esa, dostlary bilən cyda mahkom qalyntashy turady.

Su bilən bir vaqtda Hindistan toqumachilar ortasyda narazlyk esajaty. Bular reformistlarny katta vaddariga bnamaj qojdylar. Toqumachilar sajuzynyn Naqarpadaq markazomiyat olturysda, jayqanda bolacaq Angliya-Hind konferensiyasda bajkot ilan qlyshyn talab qlysh rezalutsiya eqarydy va ischilar Hindistan azadlyq jolydaq harakati bytyn kyci bilan quvalla va lazam, degan bavian nama ilan qlynd.

